

Sygn. akt *XVII AmE 44/06*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2006 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, Wydział XVII Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Wanda Czajkowska

Protokolant: Marcin Piechuta

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2006 roku w Warszawie

na rozprawie sprawy z odwołania L. R.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o nałożenie kary pieniężnej

na skutek odwołania L. R. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 6 lutego 2006r., Nr (...)

1. Oddala odwołani e

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 360 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego

SSO Wanda Czajkowska

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zw. URE) decyzją z dnia 6 lutego 2006r. Nr (...) wydaną na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003r. Nr 153, poz. 1504 ze zm.) nałożył na L. R. - współnika spółki cywilnej o nazwie (...) w M. karę pieniężną w kwocie 60 000 zł za odmowę udzielenia informacji żądanych przez Prezesa URE na podstawie art. 28 ustawy Prawo energetyczne.

W uzasadnieniu wydanej decyzji Prezes URE podał, że pismem z dnia 21 stycznia 2005r. zwrócił się do L. R. o udzielenie informacji dotyczących zakupów i sprzedaży energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych dokonanych w 2004r. w terminie do 18 lutego 2005r. W piśmie tym określono podstawę żądania w/w informacji tj. uzyskania danych do zbadania realizacji obowiązku przedsiębiorstwa energetycznego określonego w art. 9a ust. 1 ustawy Prawo energetyczne. Pismo to zostało doręczone L. R. 4 lutego 2005r. L. R. nie udzielił odpowiedzi na w/w pismo.

Prezes URE pismem z dnia 11 października 2005r. powiadomił L. R. o wszczęciu p- ko niemu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej ze względu na odmowę udzielenia informacji żądanych w piśmie z dnia 21 stycznia 2005r. oraz w związku z możliwością wystąpienia nieprawidłowości polegających na nieprzestrzeganiu przez niego w roku 2004 obowiązku zakupu wytwarzanej na terytorium RP energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii.

W piśmie zawiadamiającym o wszczęciu postępowania administracyjnego Prezes URE zwrócił się do L. R. nadto o przedstawienie stosownych wyjaśnień w sprawie w terminie 10 dni. L. R. otrzymał pismo z 11 października 2005r. w dniu 17 października 2005r.

L. R. nie udzielił wyjaśnień ani informacji żądanych przez Prezesa pismem z dnia 11 października 2005r.

Prezes URE pismem z dnia 29 grudnia 2005r. zawiadomił L. R. o zakończeniu postępowania dowodowego i pouczył o jego uprawnieniach tj. o prawie

zapoznania z materiałem dowodowym i wypowiedzenia co do zebranych dowodów oraz złożenia ewentualnych uwag i wyjaśnień w terminie 7 dni. L. R. otrzymał to pismo 4 stycznia 2006r. i nie złożył w ogóle odpowiedzi.

Wydając decyzję o nałożeniu kary pieniężnej Prezes URE wskazał, że żądanie nadesłania informacji dotyczących prowadzonej przez L. R. działalności w zakresie obrotu energią elektryczną było uzasadnione treścią art. 28 i 9a ustawy Prawo energetyczne. Stosownie do w/w przepisów w roku 2004 przedsiębiorstwa zajmujące się obrotem energią elektryczną miały obowiązek zakupu energii wytworzonej w źródłach odnawialnych lub jej wytworzenia źródłami własnymi, jeżeli dokonywały one sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom dokonującym zakupu na potrzeby własne i Prezes URE jest uprawniony do żądania od takich przedsiębiorstw informacji dotyczących takiej działalności gospodarczej.

Przy ustalaniu wymiaru kary pieniężnej Prezes URE powołując się na fakt, że L. R. nie przesłał do Prezesa URE informacji o wysokości osiągniętego w roku 2004 przychodu z tytułu działalności koncesjonowanej polegającej na obrocie energią elektryczną mimo takiego obowiązku, przychód ten niezbędny do ustalenia wysokości kary został obliczony biorąc pod uwagę kwotę wpłaconą jako coroczną opłatę z tytułu uzyskania koncesji na obrót energią elektryczną. Wysokość tego przychodu wynosiła w 2004r. (...) zł i od tej kwoty wyliczona została kara pieniężna w wysokości (...) zł, która stanowi (...) przychodu i nie przekracza (...) przychodu (art. 56 ust. 3 i 6 ustawy Prawo energetyczne). Prezes URE wskazał odnośnie wysokości nałożonej kary pieniężnej, że kara wymierzona w niższej wysokości nie spełniłaby swojej funkcji represyjnej w odniesieniu do przyszłych okresów rozliczeniowych L. R..

Od powyższej decyzji odwołanie złożył L. R., zarzucając naruszenie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego tj. art. 6, 7, 8, 9, 77 § 1 kpa oraz art. 56 ust. 3 Prawa energetycznego. Wskazując na powyższe przepisy L. R. wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji względnie o zmianę zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania w sprawie.

W uzasadnieniu odwołania L. R. przyznał, że nie odpowiadał na pismo Prezesa URE z dnia 28 stycznia 2005r. Zakwestionował ustalenie Prezesa, że nigdy nie odmówił udzielenia informacji określonej w art. 28 Prawa energetycznego. Podniósł w szczególności, że to organ administracji ma obowiązek zgromadzenia całego materiału dowodowego koniecznego do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy przez przeprowadzenie z urzędu dowodów służących do ustalenia stanu faktycznego.

Naruszenie art. 56 ust. 3 Prawa energetycznego wg L. R. polegało na wymierzeniu kary pieniężnej wg corocznej opłaty wpłaconej przez L. R. z tytułu koncesji na obrót energią elektryczną a nie wg art. 56 ust. 3 stanowiącego, że wysokość kary pieniężnej nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorstwa osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Prezes URE nie ustalił wysokości przychodu osiągniętego przez niego w poprzednim roku podatkowym a wobec tego nie mógł obiektywnie ocenić jego możliwości finansowych.

Na rozprawie w dniu 12 grudnia 2006r. L. R. sprecyzował wnioski odwołania w ten sposób, że wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, względnie o zmianę zaskarżonej decyzji w części dotyczącej wymierzonej kary pieniężnej, wniósł

ozmniejszenie jej o (...)

Prezes URE w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy uznał stan faktyczny ustalony w zaskarżonej decyzji za prawidłowy i przyjął ten stan faktyczny za ustalony w postępowaniu sądowym z następującymi uzupełnieniami:

Prezes URE pismem z dnia 11 października 2005r. zawiadomił L. R. o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z odmową udzielenia informacji żądanych (na podstawie art. 28 ustawy Prawo energetyczne) w piśmie z dnia 21 stycznia 2005r.. W w/w piśmie Prezes URE zwrócił się nadto do L. R. o przesłanie bilansu oraz rachunku zysków i strat przedsiębiorstwa za lata 2003-2004 oraz oświadczenia o wysokości przychodu uzyskanego w 2004r. z działalności koncesjonowanej polegającej na obrocie energią elektryczną (k. 13-15 akt administracyjnych). Pismo to zostało doręczone 17 października 2005r. (k. 16 akt administracyjnych), ale żadna odpowiedź, ani informacja w tym zakresie nie została złożona do akt postępowania administracyjnego przez L. R..

Również składając odwołanie od zaskarżonej decyzji L. R. nie udzielił żadnych informacji w tym zakresie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 56 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo energetyczne „karze pieniężnej podlega ten kto odmawia udzielenia informacji, o których mowa w art. 28”. Art. 28 stanowi, że „Prezes URE ma prawo wglądu do ksiąg rachunkowych przedsiębiorstwa energetycznego oraz może żądać przedstawienia informacji dotyczących wykonywanej przez to przedsiębiorstwo działalności gospodarczej w tym informacji o jego projektach inwestycyjnych, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.”

Przepisy art. 56 i art. 28 wprowadzają zasadę zgodnie z którą Prezes URE jest uprawniony do żądania od przedsiębiorcy przekazywania mu informacji związanych z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą a w przypadku nie wykonania tego obowiązku przez przedsiębiorcę, Prezes URE został wyposażony w obowiązek nałożenia kary pieniężnej. Te obowiązki Prezesa URE są instrumentami umożliwiającymi mu wykonywanie i egzekwowanie nałożonych na niego obowiązków a określone w art. 23 Prawa energetycznego, który stanowi, że Prezes URE reguluje działalność przedsiębiorstw energetycznych zgodnie z ustawą i polityką energetyczną państwa, zmierzając do równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii (art. 23 ust. 1). Kara pieniężna przewidziana w art. 56 Prawa energetycznego i nakładana przez Prezesa URE w drodze decyzji jest zatem sankcją nakładaną na przedsiębiorcę za to, że nie dopełnił obowiązku udzielenia na żądanie Prezesa URE informacji niezbędnych do realizacji przez Prezesa URE jego zadań ustawowych określonych w ustawie Prawo energetyczne.

W niniejszej sprawie Prezes URE zażądał od powoda udzielenia informacji (pismo z 21 stycznia 2005r.) o prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Powód nie udzielił w/w informacji na to żądanie Prezesa URE. Okoliczność ta w sprawie jest niesporna.

Prezes URE nie otrzymał od L. R. żądanych informacji o prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Ustalenie tej okoliczności zdaniem Sądu jest wystarczająca dla przyjęcia, że L. R. nie wykonał obowiązku udzielenia Prezesowi URE informacji o prowadzonej działalności gospodarczej tj. że nastąpiła przeszkoda w osiągnięciu celu jakim było żądanie informacji i w konsekwencji do przyjęcia, że Prezes URE był uprawniony do wszczęcia postępowania przeciwko niemu o nałożeniu kary pieniężnej. Nie wykonanie bowiem obowiązku udzielenia żądanych informacji o prowadzonej działalności gospodarczej Prezesowi URE stanowiło zdaniem Sądu odmowę udzielenia odpowiedzi. Spełnione zostały też przesłanki do nałożenia kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 6 Prawa energetycznego.

Skoro L. R. nie przedstawił wyjaśnień i informacji w toku postępowania administracyjnego na okoliczność osiągniętego przychodu (mimo żądania Prezesa URE - pismo Prezesa URE z dnia 11 października 2005r.) to Prezes URE był uprawniony do wymierzenia wysokości kary pieniężnej na podstawie posiadanego materiału dowodowego.

Posiadany materiał dowodowy to dokumenty ustalające przychody L. R. na podstawie ostatniej opłaty uiszczony przez L. R. z działalności koncesjonowanej w zakresie obrotu energią elektryczną.

Wysokość wymierzonej kary pieniężnej, która jest sankcją za odmowę udzielenia informacji powinna zatem spełniać następujące przesłanki:

- represyjną, albowiem jest nakładana za naruszenie ustawowego obowiązku udzielania informacji na żądanie Prezesa URE,
- prewencyjną, albowiem ma zapobiegać podobnym naruszeniom w przyszłości

i uniemożliwiać naruszanie tego obowiązku,

- dyscyplinującą, albowiem została przewidziana możliwość nałożenia kary pieniężnej przez Prezesa URE czyli powinna być dotkliwa.

Kara pieniężna w wysokości (...) zł zdaniem Sądu spełnia te przesłanki w odniesieniu do L. R., którego postępowanie należy uznać z szczególnie naganne w zakresie udzielania informacji na żądanie Prezesa URE w niniejszym wypadku.

Przychylić należy się do poglądu L. R., że w postępowaniu dowodowym prowadzonym w postępowaniu administracyjnym jedną z podstawowych zasad tego postępowania jest zasada prawdy obiektywnej (art. 7 kpa) a zobowiązująca organ administracji publicznej do podejmowania wszelkich działań niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy przy uwzględnieniu interesu społecznego i słusznego interesu obywateli. Zasadę tę rozwija Art. 77 kpa nakładając na organ administracji obowiązek zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego, czyli zakłada aktywność organu administracyjnego związaną z należytyym wykorzystaniem istniejącego materiału dowodowego i poszukiwania innych dowodów a także dopuszczania wszystkich dowodów przedstawianych przez strony na istotne okoliczności sprawy. Z tego też względu w trakcie postępowania administracyjnego ma również zasadnicze znaczenie także zasada czynnego udziału strony w postępowaniu przez udzielanie informacji, wyjaśnień, zgłaszania zarzutów, wniosków dowodowych.

W niniejszej sprawie L. R. w ogóle nie udzielił w sprawie żadnych wyjaśnień. W toku postępowania przed organem administracyjnym nie udzielił odpowiedzi na pisma Prezesa URE, nie składał żądanych wyjaśnień i informacji.

W tej sytuacji należy uznać, że przy całkowitej bierności L. R. w toku postępowania przed Prezesem URE nie można przyjąć, że w postępowaniu administracyjnym zostały naruszone przepisy kpa powołane w odwołaniu a dotyczące właśnie aktywnej roli organu administracyjnego w zbieraniu materiału dowodowego.

Z tych względów i na podstawie art. 47⁵³ § 1 kpc odwołanie oddalono.

O kosztach postępowania postanowiono na podstawie art. 98 kpc.